

Mijn Zoon.

217

goh hebbe get seer mijn gelijkt te gelykenheit
goeddeult. om, naar opoffren van mijnle gebeding
vilt, in. v. d. te konde conyugaliteit te
feliciteit met get ananoduit raande Jere
Prinor van Orange tot de digniteit van
sijn Doorlichtige rooveradire o. m., williche
mij rooffeliche, dat sijn go. naar twerde de
rootstappe raande sijn sijn Doorlichtige o. m.
in des bedroefde te geseerde conyugaliteit
van tijt te fawelike in de sal dieken tot sijn
de sijn roover stant te bereide. goh sijn get
roover te biffordire geseerde adre raande
geseerde, die in. v. d. tot de sijn geseerde
nog sijn te o. m. sijn belike te bereide.
o. m. sijn, v. d., v. d., v. d. te
roover get, om sijn go. in de fawelike
roover te roover roover stant, v. d., v. d.
geseerde te militie te bereide te o. m.
naar door de stant raande v. d. v. d.
roover sijn gelike te fawelike sal konde
roover geseerde als o. m. sijn. goh sal
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
sijn go. te williche o. m. sijn met v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

Extract uijt de notulen vande E. mo.
hooren staten van Zoelandt

Jon 2 Junij 1672

De staten vanden Lande ende Graeffelijckheit
van Zoelandt, jegouwoordijg staetsgewijsse vergaderet
godesnoodert en rijpelycke overwoogen sebbende, de
onderscheydene resolutionen by saer E. mo. voor desen
genomen tot het aduustollen van den stadtfouder,
Souverneur, Capiteijn en Admirael Goueraet
van dese provintie: En geconsidereert de groote
en ytreuue diensten, die den staet int' gemoen
en dese provintie int' particulier, vande hooren
Princen van Orangen Hoogloffelijcker memorie
successivelycke sebben genooten in het becloeden
vande voorsz. Hooghe bedieningen en het betoone
van saere trouwe, affectie en Liefde tot het
welvaren, mantien en besgerminge van dese
Landen, en voerstant vande waere Cristelijcke
godesformoerde Religie; En dat geen mindere
diensten te waeten sijn van sijn Hoogheit den
jegouwoordigen hoer Prince van Orange, soo is
met den parrige bewillinge en toestemminge
van alle de Leiden, goetgevonden en verstaen
den Hooggedachten hoer Prince van Orange
te outfouden, Committeren, stellen en ordonieren
tot Souverneur stadtfouder Capiteijn en Ad=
mirael Goueraet vanden Lande en Graef=
telijckheit van Zoelandt met den Lande van
Voorne en den Brisledaer onder gesooronde,
ghelycke sijn Hoogheit daer toe outfouden, ge=

commissort gestelt en geordonneert wort bij
dofen, op gelyck Commissie en Est en met ge=
volg van soodanige digniteijten, Eerden, Præmi=
nentien en Voordoolen, als de Heeren Princen
van Oranys, Hoogloffelijcker memorie, de Exar=
ges en qualiteijten voor dofen hebben becloot, en
dat dienvolgende de Esylementen voor dofen tot
Est vermaechen en bestollen vande magistratu=
ren en regerinyen van sonige steden gegeven,
bij dofen worden ingetrocken, en wederom aonds
functis van stadthouder gevot Est vermaechen
vande wotten en magistraturen als voor dofen,
sullende den Hooggedachten Heere Prince van
Oranys over dese gedaen Electie en delatie door
gedeputeerde niet alle de Eeden worden felici=
toert: En voorts occasie genomen met sijn
Hoogheit over de besporminge van Est Lieve
Vaderlant, vorstant van selighe, vrijheit en
wettige regeringe deser Landen nader te
spracken, en den anderen te encourageren, om
daer voor Lijf en goet op te setten, oock te
overleggen wat tot bevorderinge en mantien
van soo grooten en Hoognodigen saechte bij de
provincie van Hollandt en westvrielandt, steden
en Eeden van dien wijders diende te worden
gedaen, om, met en nevens andere provincien
de inbreckende en dreijgende macht vande Vyan=
den couragiduslyck tegens te gaen enaf te
worden, oock wijders de provincie van Hollandt
ende westvrielandt, indien sulc noch niet en

moest wesen gescijet, te induceren om in gelyck
den Hoofgedaecten Heere Prince van Oranje
tot stadhouder Capiteijn en Admirael Soudraet
te willen verkiefen, en voorts de factien en
belsijt vande Justitie van beyde de provincien,
gelyck in vroeghe tijden t' samen te voegen en te
souden, en dienvolgende desen aengedinde alles
te verstellen op den ouden voet en ordere, en
specialijck voete dat de Commissie tot dese Hooge
Garges gescoornde moet worden gederogert
op de naem vande provincien van Holland, Zeelan
ende Westvrielandt, en vervolgens in den
Instrument begroepen als van outs; doch in cas
het moeste gebeurten, dat dese factien soo aen
stonts niet de Heeren Staten van Hollandt en
Westvrielandt niet en konden ingeschiedt en
geadjustiert worden, dat den Hoofgedaecten
Heere Prince jnmiddels wegens dese provincie
alson niet gelycke Commissie sal worden voo
sien, als waermede sijn Heer Vader Hoofgloff
lijcke memorie is becloet geweest, die tot dien
Eijnde sal worden verwoordiget, gesegelt en
gelsijckent, om daer op bij seeren die daer toe bij
desen specialijck worden geantworisort tot
dese Commissie te deputeren te worden besoo
diget. : dat voorts bij de Hoofgedaecte provin
tie en wijders daer het van nooden sal sijn,
alle devoirsen sullen worden aengewent, om
te removeren en bij resolution is het noot te
vermistigen, soo sulck noot niet en moeste

wesen gedaan, het gene dese goede factie soude
moghen eindelijck sijn en sonige contraris obliga-
tie impliceren: sulende van dese Electie —
voet commissie worden gegeven ter vergaderinge
van sader Ho. Ho. En de factien daer souden
gedijgheit dat insgelijck wegens den gemiddelen
staet aenden goetgedaecte Hoere Prince maef
worden godesoort het gene voormaels aen sijn
soerlueftige voorsaten mede niet dien Hoofde is
gegeven gewoest: En sal voorts de Vrouwe
princesse Donariere d. orange siet over door ge-
molte souden godesoort worden gecongrati-
leert, met de beloofden en complimenten —
daer toe applicabel, wordende tot het uytvoeren
van dese onderscheydne factien versoekt en
gecommittiert de Hoeren Van Oijck, L. sage,
vergoijs, nollens, de Hoeren Van Tfolou souden
den uytmaecten Ho. juyck, de Hoeren
vander Vord souden insgelijck den uytmaecten
mitsgaders den Laet Pensionaris . .

accordant met de voors. notulen
J. van der Cruijck.

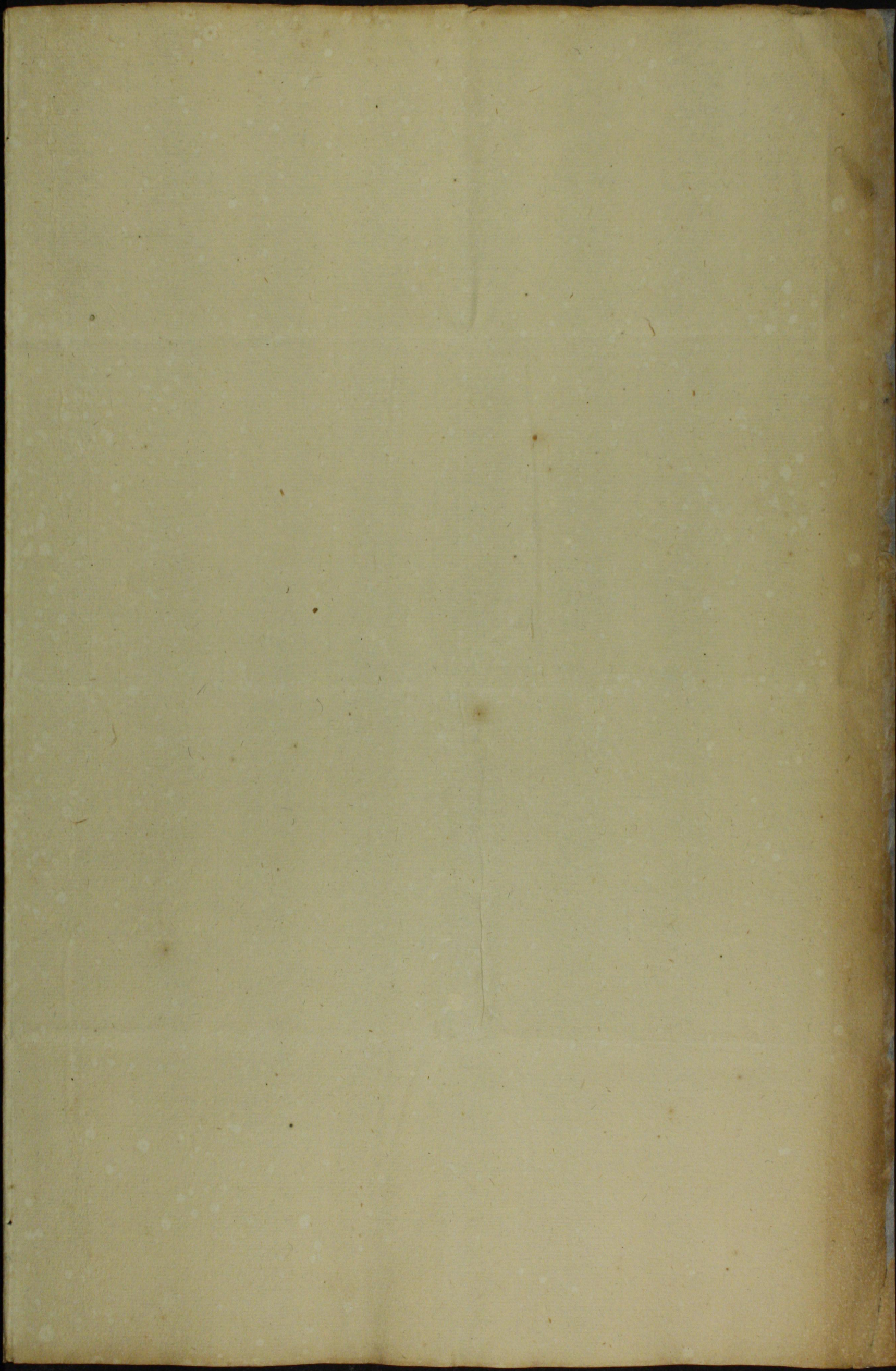

+ =
mi =
du
r =
du
ot
c
u =
du
dd
du
u
an
ot
=
om
g
den
du
u =
ut

B R I E F

Van de Ed. Mog. Heeren Staten van Zeelandt,
aen sijn Hoogheydt den H E E R.

PRINCE van ORANGE.

Geschreven binnen Middelburgh den 29 Juny 1672.

Sedruckt tot Middelburgh, 2^e y JOHAN MISSON,
Ordinaris Drucker vande Ed. Mog. Heeren
Staten van Zeelandt, Wonende aey 't Hof.

B R I E F

Van de Ed. Mo. Heeren Staten van Zeelandt,
aen sijn Hoogheydt den Heer

PRINCE van ORANGE.

Doorluchigh Hoogh-geboorn Vorst ende Heere.

Onsen Raedt Pensionaris sal Uwe Hoogheydt ongetwijffelt hebben gecommuniceert, wat by ons op den 23 deser loopende Maendt, aengaende de besendinghen aen de twee Koningen is geresolveert, en wat by de Heeren Extraordinaris gedeputeerde dien conform, soo ter Generaliteyt als in de Vergaderinghe van Hollant is gedaen: En daer uyt kunnen bespeuren de bekommeringe die wy over de jegenwoordige perplexe tijden zijn hebbende, en hoe noodigh her zy dat alle de Leden van onse Vergaderinge, den anderen met Raedt en daet getrouwelijck assisteren, tot welcken eynde wy van herten wenschen dat Uwe Hoogheydt onse deliberatien met sijne presentie geliefde te assisteren, en tot dien eynde na dese Provintie af te komen, onse ghedachten gaen, om alles voor Religie, Vryheyd en Wettige
Rege-

Regeeringe op te setten, alwaer het schoon dat wy alleene, souden staen, op hoopen in vertrouwen dat Uwe Hoogheyt mede de handt aen soo Loffelicken werck sal slaen, in navolginge van de voetstappen die Uwe Hoogheyt doorluchtige Voorvaders, die dese Provintie soo seer hebbe geestimeert en gelieft, en die de selve altoos reserveerden voor een uytterste toevlucht, om de vyanden daer uyt het hooft te bieden. Niet minder en konnen wy ons belooven van Uwe Hoogheyt aengeboren genereusheyt die wy vertrouwen dat altoos een favorable geheugenisse behouden, sal van de gunste en genegentheyte die wy aen de selve, oock in de difficijlstste tijden, van sijn geboorte aen hebben bewesen, dat wy wijders hebben geaccomplisfeert, soo wanneer wy aen Uwe Hoogheyt soo notablen Portie van onse hooge Regeeringe hebben gedefereert, Uwe Hoogheyt hoogh-wijsen Raet en getrouwe assistentie sal ons nu tot eene vergeldinge dienen, daerom soo wenschen wy van herten Uwe Hoogheyt Persoon hier selfs te mogen sien, om over alles met den anderen Cordatelick te raetslagen. En te overleggen van waer dese Provintie alleen gelaten wordende, hulpe en assistentie soude te hoopen ende onder Uwe Hoogheyt mede

A 2

werc-

B

werckinge aen te soecken hebben: Doch by aldien
uwe Hoogheyt's andere occupatien, sijne personele
overkomst, voor als noch soude verhinderen, soo
versoecken wy niet-te-min van Uwe Hoogheydts
positijf advijs in dese deliberatien te mogen gediend
worden, gaende hier nevens een af-schrift van den
Brief die wy goet gevonden aende Heeren Staten
van Hollant ende West-Vriesslant te schrijven, daer
uyt Uwe Hoogheydt onse gedachten klaerlick sal
sien, en ons vervolgens kunnen doen weten, of
die van Uwe Hoogheydt daer mede coincideren
en over een komen.

Wy hebben den Heer de Mauregnault een van on-
se ordinaris gedeputeerde tergeneraliteyt versocht
en aenbevolen een keer na uwe Hoogheydt te doen,
om de selve nader van onse goede Intentie te ver-
sekeren, en tot de versochte overkomst is het
doendelijck te permoveren. Waer mede &c.

Doorlinghe van de Hoogheyde van sijn
Ed. Groot Mog. Heeren bysondere goede Vrienden, Nabuuren
ende Bontgenoten,

Onder stondt,

W. B. G. M. Gr. Mo. goede Vrienden, &c. De Staten van Zeelandt.

Ter Ordonnantie van de selve geteykent,

JUSTUS de HUYBERT.

In 't Hof van Zeelandt binnen Middelburgh,
den xxix Juny 1672.

gewichtig niet gevonden, als wel die gene, die de
vorige bezittingen en het geve van goddijge

B R I E F
Van de Ed. Mo. Heeren Sta-
ten van Zeelandt, aen de Ed. Gr. Mo. Hee-
ren Staten van Hollandt, &c.

Geschreven binnen Middelburgh den 29 Juny 1672.

---

gedrukt tot Middelburgh, by JOHAN MISSON,
Ordinaris Drucker van de Ed. Mog. Heeren
Staten van Zeelandt, wonende aen 't Hof.

B R I E F

Vande Ed. Mog. Heeren Staten van Zeelant, aende Ed. Gr. Mo. Heeren Staten van Hollandt, &c.

Edele Groot Mogende Heeren bysondere goede Vrunden Nabuyren ende Bondtgenooten.

Et rapport van de Heeren onse Gedeputeerde, die uwe Ed. Gr. Mo. uyt onsen naem over eenige dagen hebben begroet, heeft ons occasie gegeven nader te delibereren over den gevaerlijcken toestand van ons algemeene lieve Vaderlant, en de besendingen die aen de twee Koningen is afgegaen, en vervolgens rijpelyck te overwegen de redenen die Uwe Ed. Gr. Mo. tot Justificatie van dien, onse Gedeputeerde hebben believen te gemoete te voeren, en wel specialijck waerom ten spoedighsten een volmacht behoorde te werden gedepescheert, om met den Koningh van Vranckrijk te handelen; doch wy hebben de voorsz redenen soo gefondeert noch

gewichtigh niet gevonden, als wel die gene, die de
voorsz besendingen en het geven van foodanigen
volmacht t'eenemael komen afteraden; gelijk
wy als noch verklaren het een noch het andere niet
te kunnen advoüeren; zijnde ook een ongehoorde
fack in de Regeeringe deser Landen een volmacht
aen Gedeputeerde te geven, om met eenigh Po-
tentaet veel min met een openbaeren Vyant te
handelen, als volgens sekere Instructie by de Bont-
genooten te voeren met onderlinge bewillinge
te arresteren: Wy moeten rondelijck seggen dat
wy dese contrarie maniere van doen voor seer be-
denckelijck moeten houden, en dat die ons een
rechtveerdige apprehentie geeft, dat de Vyan-
den van den Staet, daer door sullen werden aen-
gemoedight, om de selve foodanige conditien
voor te houden, daer over noyt en kan noch en
mach werden getraecteert, als daer zijn de Reli-
gie, Vryheydt, en wettige Regeeringe deser
Landen. Het staet ons noch wel te voeren, hoe
dat wegens den Koningh van Vranckrijck ten
tijde van de Munstersche handeling, verfocht
wierde dat aende Papisten binnen dese Landen
soude werden vergunt publijcke oeffeninge van
hare

hare

hare Religie, doch genereuselijck by den Staet afgewesen; hoe veel te meer staet dit nu te be- vreesen van een victorieus Koningh, omringht van soo veel Paepsche Geestelijckheyt, ende sien- de soo een onverwachte neerslachtigheyt alsser nu allesints gespeurt wort. De Religie is het waer- achtige *Palladium* en die kostelijcke Schat, die de groote Godt in den boesem van den Staet tot hare behoudenisse soo gunstelijck heeft gedepo- siteert, die niet en soude kunnen lijdē dat ne- vens haer, den Paepschen Godts-dienst publijc- kelijck soude werden toegelaten, die by oogh- luyckinge maer te veel is aengegroeyt, en als een Serpent in den eygen boesem geworden, ge- lijck de droevige ervarentheydt nu maer te veel leert; daer en kan noch en mach in den Staet geen andere publijcke Religie werden getollereert, als alleen de ware Christelijcke Gereformeerde Reli- gie; welcke fundementele Wet en maxime soo verre gaet dat den Eedt van alle Officianten expre- sselijck mede brenghet, dat die geen trouwe schul- digh en zijn aen de Staten Generael, die by de handt-houdinge van de voorsz Religie niet en sullen blijven. De Vryheydt is een van de koste-
A 3 lijcxste

lijcxte panden die men in de weerelt besitten kan, en voor ons te weerdiger, om dat die door soo veel goet en bloedt van de Voor-ouderen is verkregen. Alle Regenten ende Onderdanen zijn geobligeert de wettige Regeeringe deser Landen staende en het Lichaem van dien by een te houden, sonder daer van yets te demembreren; maer wel de afgescheurde Leden door alle mogelijke middelen en wegen wederom daer aen te brengen: Dese dry Hooft-saken en kunnen noch en mogen noyt eenige materie van Tractact ofte handelingewesen, als alleene om die te mainteneren, daerom soo moeten wy tot Uwe Ed. Gr. Mo. waerschouwinge en onse decharge seggen, dat wy noyt toelaten ofte dulden en sullen, dat yets tot Prejudicie van dien met wien het oock soude mogen wesen, sal worden gehandelt, als geresolveert zijnde goet en bloedt daer voor op te setten. Wy hoopen dat Uwe Ed. Gr. Mo. opwaecken sullen, en nevens ons de handt aen het werck houden, vermidts het selve noch soo niet en verlopen, of het is noch wel te redresseren, den grooten Godt die den Staet voormaels uyt soo veele perijckelen en ellenden verlost

Hijxte panden die men in de weerdelt befiten kan,
en voor ons te weerdiger, om dat die door soo

Ioft heeft, is noch de selve in kracht en in ver-
mogen, daer over wy over eenige dagen in
de Attacque die de Franschen op de zwacke
Stadt Aerdenburgh hebben gedaen de effecten
hebben ghesien, alwaer de selve ses duysent
sterck door een handt vol Volck niet alleene
zijn gerepouffeert, maer soo ontfangen dat die
over de vier hondert Gevangen en vijf hondert
Dooden hebben achter-gelaeten, en twintigh
Wagens met gequetste met haer te rugh geno-
men, soo de noch overige Provintien, Steden
en Fortressen maer cordaet en stantvastigh wil-
len blijven en de Vyanden onder de ooghen
gaen, onghetwijffelt, dat meer dierghelijcke
zegeningen van den Hemel sullen af-dalen, tot
destructie van de onrechtveerdige Wapenen die
teghens den Staet ghebruyckt worden. En dat
oock andere Potentaten uyt een gemeen Inte-
resse mede gaende sullen worden, om de selve
krachtighlijck te kunnen assisteren. Wy hoopen
en vertrouwen dat Uwe Ed. Gr. Mo. dese onse
oprechte en getrouwe verklaringe als komende
van hare oudtste en getrouwste Bondtgenooten
met aengenaemheydt sullen ontfangen, en van
haer

haer oock doen af-vloeyen tot alle de Leden
van haer hoogh aensienelijke Vergaderinghe,
gelijk wy oock reciproquelyck van de selve sul-
len verwachten, het gene tot een ghemeen en-
couragement sal kunnen dienen.

VVaer mede

Groot Mog. Heeren, bysondere goede Vrunden, Nabuyren
ende Bontgenoten,

Onder stondt,

U Ed. Gr. Mo. goede Vrunden &c.

De Staten van Zeelandt,

Ter Ordonnantie vande selve geteyckent,

JUSTUS de HUYBERT.

In 't Hof van Zeelandt binnen Middelburgh,
den xxix Juny 1672.